

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 งานศิลป์ของชาติไทย

ศิลปะกับอาชีพคนไทย

ศิลปะกับอาชีพของคนไทยนั้นมีความสัมพันธ์กัน เราจะเห็นได้จากความแตกต่างของแต่ละภาค ศิลปะในท้องถิ่นเป็นผลงานศิลปะที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ โดยอาศัยความรู้ความสามารถที่มีอยู่ โดยนำเอาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับสภาพแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต ซึ่งงานศิลปะในแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะแตกต่างกันไป ผลงานศิลปะในท้องถิ่นมีหลายรูปแบบ เช่น เครื่องจักสาน ภาพเขียน (จิตรกรรม) เครื่องประดับ เครื่องใช้ในครัวเรือน ของใช้ส่วนตัว ของเล่น เป็นต้น งานศิลปะท้องถิ่นมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

1. **ภาคเหนือ** เป็นท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และมีประเพณีวัฒนธรรมหลายอย่าง ดังนั้นมีแหล่งกำเนิดงานศิลปะมากมาย เช่น แหล่งทำร่มบ่อสร้าง และแหล่งผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ แหล่งทำถ้วยชามตราไก่ อ.เกาะคา จ.ลำปาง เป็นต้น

2. **ภาคอีสาน** ในท้องถิ่นนี้ มีผลงานศิลปะอยู่หลายแห่งด้วยกัน บางแห่งก็มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป เช่น แหล่งทำเครื่องปั้นดินเผา อ.หนองหาน จ.อุดรธานี

3. ภาคใต้ ผลงานศิลปะของท้องถิ่นภาคใต้ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอยู่หลายประเภท เช่น การทำเรือกอลและ อ.ปะนาเระ จ.นราธิวาส เป็นต้น

ที่มา : <http://innovation.kpru.ac.th/web17/551121719/innovation/index.php/5>

4. ภาคกลาง แหล่งผลิตงานศิลปะทางภาคกลางส่วนมากจะอยู่ในจังหวัดใกล้เคียงกับ กรุงเทพมหานคร แหล่งผลิตผลงานศิลปะที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก เช่น ตุ๊กตาดินเผา อ.บางเสด็จ จ.พระนครศรีอยุธยา

ที่มา : <http://innovation.kpru.ac.th/web17/551121719/innovation/index.php/5>

ศิลปะในท้องถิ่นน่ารู้

ศิลปะท้องถิ่นกับความเป็นมา

ศิลปะท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ มักมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามภูมิประเทศ วิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมของผู้คนในท้องถิ่น และศิลปะพื้นบ้านซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพราะถูกสร้างสรรค์โดยศิลปินหรือผู้คนในท้องถิ่นเอง และมีลักษณะไม่เหมือนกับผลงานศิลปะท้องถิ่นอื่น ๆ

ประเภทของศิลปะในท้องถิ่น

งานศิลปะในท้องถิ่นของไทยเรา มีปรากฏตามท้องถิ่นต่างๆ อยู่มากมายหลายประเภท สามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. **เครื่องเคลือบดินเผา (Ceramics)** คือ ภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ทำจากดินเผา และดินที่เผาแล้วนำไปเผาเคลือบด้วยน้ำยาเคลือบ ซึ่งทำกันอยู่ทั่วไปเกือบทุกภาคของประเทศไทย เรา จะแสดงลักษณะของท้องถิ่นและความนิยมของแต่ละที่ด้วย เช่น โองม้งกร ที่จังหวัดราชบุรี เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

ที่มา : <http://www.raktrip.com/province.php?idpart=&provinceid=22&see=data>

2. **การทอผ้า และการเย็บปักถักร้อย (Textile and Embroidery)** การทอผ้าตามท้องถิ่นต่างๆ เช่นผ้าทอเกาะยอ ของจังหวัดสงขลา ผ้าทอพุมเรียง ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี การทอธง หรือตุ่งของภาคเหนือและภาคอีสาน เป็นต้น

ที่มา : <http://gotoknow.org/blog/textileart/145177?page=1>

3. **การแกะสลัก (Carving)** คือ การแกะสลักเพื่อใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ด้วยวัสดุของท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น การแกะสลักไม้เพื่อทำ เครื่องเรือน ตกแต่งอาคารของภาคเหนือ การแกะสลักหนังตะลุงของภาคใต้ เป็นต้น

ที่มา : <http://www.pramool.com/classified/view.php3?kato=L05396>